

28.11.2018

Ärende/25

§ 400

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om en konstisbana till Fabriksparkens idrottsplan

HEL 2018-004198 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet till stadsfullmäktiges sammanträde 16.1.2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, specialplanerare, telefon: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Otto Meri väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder förutsättningarna för en konstisbana i Fabriksparken och att staden vidtar behövliga åtgärder för att man ska få en konstisbana till de södra stadsdelarna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande konstaterat att motionen är motiverad, eftersom konstisbanan på Järnvägstorget är den enda i södra stordistriktet trots att detta har över 112 000 invånare. Innerstaden har landets största koncentration av daghem, skolor och högre läroanstalter. Stordistriktets invånarantal ökar enligt prognoserna med ytterligare tiotusen personer då bostadsområdet på Busholmen är färdigbyggt.

Kultur- och fritidsnämnden understöder en utökning av möjligheterna att idrotta på området i fråga. En förbättring av motionsförhållandena ökar mängden motionsutövning, och det har positiva effekter på folkhälsan i närområdet också i vidare bemärkelse. Konstisbanor är ägnade att förlänga säsongen för skridskoåkning de flesta vintrar avsevärt, och de förbättrar också i övrigt förutsättningarna för issport.

Behovet av en konstisbana i södra innerstaden har identifierats redan på 1990-talet, då idrottsverket lät göra den första planen för en konstisbana i Johannesparken i enlighet med invånarföreningarnas och skolornas önskemål. Man lyckades emellertid inte komma överens om var servicebyggnaden skulle ligga, och planeringen av projektet stannade av. Ett nytt försök gjordes i början av 2000-talet, då det i ekonomiplanen för idrottsväsendets investeringar godkändes ett anslag på 1,2 miljoner euro för anläggande av en konstisbana och tillhörande servicebyggnad i Johannesparken. Johannesparken hör till ett område som utgör en byggd kulturmiljö av riksintresse och vars miljö man har velat bevara i nuvarande skick, varför man övergick till att planera en konstisbana i Fabriksparken.

För tillfället finns det sju konstisbanor i Helsingfors: Berghäll, Bocksbaccka, Gårdsbacka, Järnvägstorget, Kottby, Lassas och Äggelby. I Degerö idrottspark anläggs i slutet av 2018 en ny konstisbana av rinkstorlek. Konstissituationen i innerstaden lättar hösten 2019, då en stor konstisbana av fotbollsplansstorlek blir färdig i den idrottspark som anläggs på Busholmen.

Idrottsverket lät år 2017 göra en utredning om idrottsanläggningarnas nåbarhet och optimala lägen för nya idrottsanläggningar på lång sikt. Konstisbanornas och fyra andra slags idrottsanläggningars nåbarhet och optimala läge utreddes. Den planerade konstisbanan i Busholmens idrottspark innebär enligt utredningen en förbättring av nåbarheten särskilt med beaktande av befolkningsprognosen. Enligt utredningen är Hertonäs, Östersundom, Nordsjö och Haga/Brunakärr de mest optimala lägena för nya konstisbanor. Kultur- och fritidssektorn har beaktat utredningens resultat och börjat främja anläggandet av en konstisbana i Degerö-Hertonäsområdet och en i Nordsjöområdet i samband med programmet för byggande av idrottsanläggningar.

Fabriksparkens befintliga konstgräsplan med en matta av gummigranulat byggdes år 2017. Idrottsverket föreslog i sitt budgetförslag för år 2016 att man samtidigt skulle lägga frysror under planen, även om konstisbanan ännu inte skulle byggas. Av kostnadsskäl stannade man ändå för att anlägga konstgräsplanen utan frysror. Anläggande av frysror i efterskott förutsätter att konstgräsmattan klipps i bitar som man kan flytta på och att dessa limmas på plats efter att frysroren har lagts.

28.11.2018

Ärende/25

Tjänsten idrottsanläggningar har dåliga erfarenheter av på nytt anlagda konstgräsmattor (till exempel Stapelstadens idrottspark), eftersom det inte har varit möjligt att åstadkomma jämna sömmar, något som betyder att planernas kvalitet och säkerhet för användarna har minskat.

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande bedömt att ett förmånligare alternativ för att få till stånd en konstisbana i innerstaden vore att återgå till den ursprungliga planen, det vill säga den som gäller Johannesparken. Det vore möjligt att anlägga en konstisbana i Johannesparken inom ramen för den nuvarande parkplanen. I jämförelse med Fabriksparken vore den lösningen förmånligare i fråga om både byggnads- och driftskostnader. Det är lättare att förse en sandplan än en konstgräsplan med is, därför att sandplanen inte har något extra isolerande lager i form av gummigranulat och konstgräs. Anlägger man en konstisbana i Johannesparken, betyder det att Fabriksparkens fotbollsgräsplan lämnas i gott skick och att möjligheterna att idrotta avsevärt ökar i innerstaden.

I sitt utlåtande har kultur- och fritidsnämnden emellertid konstaterat att kostnaderna för att anlägga den föreslagna konstisbanan i Fabriksparken eller Johannesparken inte har beaktats i idrottssektorns budget för driftsekonomin år 2019 och inte heller i det investeringsprogram som har reserverats för anläggande av idrottsparkar.

Kultur- och fritidssektorn är i färd med att genomföra en mera omfattande utredning av hela sektorns servicenätverk, "Principer för planering av kultur- och fritidsomständigheterna". Stadsstyrelsen anser i enlighet med kultur- och fritidsnämndens utlåtande att prioriteringsordningen för nya konstisbanor borde vara baserad på sektorns bedömning av serviceutbudet på stadsnivå.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, specialplanerare, telefon: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

28.11.2018

Ärende/25

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 713

HEL 2018-004198 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.09.2018 § 180

HEL 2018-004198 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää alueellisten liikuntamahdollisuuksien lisäämistä kannatettavana. Liikuntainvestointeihin varatut määrärahat eivät tällä hetkellä riitä asukasluvun kasvun ja kasvavan palvelutarpeen edellyttämiin liikuntahankkeisiin. Jotta uusia tekojäätahankkeita voitaisiin toteuttaa riittävästi, tulisi sekä investointi- että käyttömäärärahoja nostaa. Uusien tekojääratojen kiireellisyysjärjestyksessä tulisi tukeutua kulttuurin ja vapaa-ajan tulevaan kaupunkitasoiseen arvioon palvelutarjonnasta.

Aloite on sinänsä hyvin perusteltu, sillä eteläisen suurpiirin alueella ei ole kuin Rautatien tekojäärata vaikka suurpiirissä on yli 112 000 asukasta. Asukasmäärä kasvaa ennusteiden mukaan vielä kymmenellä tuhannella Jätkäsaaren asuinalueen valmistuessa. Lisäksi tekojään käyttäjäkuntaa arvioitaessa on muistettava Helsingin kantakaupungin olevan maan suurin päiväkotien, koulujen ja ylempien oppilaitosten keskittymä.

Entinen liikuntavirasto ja liikuntalautakunta tunnistivat tämän tarpeen jo 1990-luvulla, jolloin Johanneksen puistoon teetettiin ensimmäinen teko-

jääratasuunnitelma asukasyhdistysten ja koulujen toiveiden mukaisesti. Silloin ei kuitenkaan päästy sopuun huoltorakennuksen sijoittamisesta ja hanke pantiin jäihin. Uusi yritys tehtiin 2000-luvun alussa, jolloin liikuntatoimen investointien taloussuunnitelmaan hyväksyttiin 1,2 miljoonaa euroa vuodelle 2011 Johanneksen kentän tekojääkentän ja sen huoltorakennuksen toteuttamiseksi.

Vuosina 1888–1891 rakennetun ruotsalaisen arkkitehti Adolf Emil Melanderin suunnittelema Johanneksen kirkko vihittiin käyttöön 13.12.1891. Kirkkoa ympäröivän puiston suunnitteli silloinen kaupunginpuutarhuri Svante Olsson. Johanneksen kenttä valmistui vuonna 1909 ja muu puisto vuonna 1914. Johanneksen puisto ja sillä sijaitseva kenttä kuuluvat RKY-alueeseen (valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö), joka sitten johti hankkeen siirtämiseen Tehtaanpuistoon. Kaupunkisuunnittelu ja kaupunginmuseo halusivat säilyttää Johanneksen kirkon miljööni nykyisellään, joten kentän laajennusta tai tekonurmea ei hyväksytty.

Tehtaanpuistoa hallitseva, sen länsipäässä sijaitseva Lars Sonckin suunnittelema Mikael Agricolan kirkko ja siihen liittyvä seurakuntatalo valmistuivat vuonna 1935. Kiinteistölautakunta teetti vuonna 1933 Tehtaanpuiston järjestelyehdotuksen, jonka laati arkkitehti Birger Brunila. Hän suunnitteli puiston itäpäähen 49 x 90 metrin pesäpallokentän joka sitten toteutettiin 1930-luvun loppupuolella. Kenttä säilyi lähes alkuperäisessä tilassaan aina vuoteen 2017, jolloin nykyinen kumirouhepintainen tekonurmi jalkapallokenttä rakennettiin.

Liikuntaviraston talousarvioesityksessä vuodelle 2016 mainittiin, että Tehtaanpuiston kentän alle asennettaisiin jäädytysputket, vaikka kaupungin taloustilanteen vuoksi tekojäärataa ei vielä toteutettaisi. Kun kenttä rakennettiin, niin putkia ei kuitenkaan kustannussyistä asennettu. Näin ollen tekojään toteuttaminen Tehtaanpuiston kentälle tulisi kalliiksi. Tekonurmimaton katteena toimiva kumirouhe pitäisi imuroida pois, matto leikata liikuteltavan kokoisiksi paloiksi ja poistaa se, asentaa putket hiekan alle, liimata matto uudelleen paikalleen sekä kattaa se kumirouheella. Liikuntapaikkapalvelulla on huonoja kokemuksia uudelleen asennetuista tekonurmimatoista, esimerkiksi Tapulikaupungin liikuntapuistosta, sillä niiden saumoja ei ole saatu tasaisiksi, joten kenttien laatu ja käyttäjäturvallisuus ovat heikentyneet. Kumirouhepintainen tekonurmi on vielä melkoinen ylimääräinen eriste hiekalla peitettyjen jäädytysputkien päällä, joten kumirouhetekonurmien jäädytys on hankalaa.

Paljon edullisempi vaihtoehto tekojääkentän toteuttamiseksi kantakaupungin alueelle olisi palata alkuperäiseen suunnitelmaan ja tehdä se Johanneksen puistoon, jonne se voitaisiin nyt toteuttaa nykyisen pu-

istosuunnitelman mukaisesti hiekkapintaisena ja halutun muotoisena. Jäädytysputkisto voitaisiin peittää hiekan alle ja kenttä voitaisiin jäädyttää talvisin tuomalla kentälle kaksi konttia kolmeksi kuukaudeksi, toinen jäädytyslaitteistoa ja toinen jäänhoitokonetta varten. Ratkaisu olisi Tehtaanpuistoa edullisempi sekä rakennus- että käyttökustannuksiltaan kun ylimääräistä eristekerrosta ei olisi jäädytystä haittaamassa, lisäksi kenttä sijaitsee vanhassa Punanotkon painaumassa Punavuorten kalliolla olevan kirkon varjossa. Tekojään toteuttaminen Johanneksen kentälle jättäisi Tehtaanpuiston jalkapallotekonurmen hyvään kuntoon sekä lisäksi merkittävästi liikuntamahdollisuuksia kantakaupungissa.

Tekojääradan rakentaminen pidentää useimpina talvina huomattavasti luistelukautta Helsingin ilmasto-olosuhteissa ja parantaa muutenkin jääliikunnan olosuhteita. Liikuntaolosuhteiden parantaminen lisää liikunnan määrää ja sillä on sitä kautta myönteisiä kansanterveydellisiä vaikutuksia lähialueilla laajemminkin.

Jotta hanke olisi mahdollinen, sille tulisi olla varattuna riittävät määrärahat suunnittelun aloittamista varten. Suunnittelun yhteydessä selvitetään myös tarkemmin Johanneksen ja vaihtoehtoisesti Tehtaanpuiston tekojääradan rakentamisen kustannukset.

Tehtaanpuistoon ehdotetun tekojään kustannuksia ei ole huomioitu liikuntapalvelujen vuoden 2019 käyttötalouden talousarviossa eikä liikuntapuistojen rakentamiseen varatussa investointiohjelmassa. Aloitetta perustellaan tekojään kovalla kysynnällä kantakaupungin alueella. Tekojääratojen määrän kasvu edellyttää myös jäähöitokoneiden hankintojen lisäystä.

Helsingissä on tällä hetkellä 7 tekojäärataa: Kallio, Kontula, Käpylä, Lassila, Oulunkylä, Pukinmäki ja Rautatientori. Laajasalon liikuntapuistoon valmistuu loppuvuodesta 2018 uusi kaukalon kokoinen tekojäärata. Kantakaupungin tekojäätilanne helpottuu osittain syksyllä 2019, kun Jätkäsaaren rakennettavaan liikuntapuistoon valmistuu iso, jalkapallokentän (64 x 100 m) kokoinen tekojäärata, jonka käyttökustannukset on huomioitu liikuntapalvelujen taloussuunnitelmassa.

Liikuntavirasto teetti vuonna 2017 selvityksen liikuntapaikkojen saavutettavuudesta ja tulevien liikuntapaikkojen optimaalisista sijainneista pitkän aikavälin tarkastelussa. Saavutettavuus- ja sijaintioptimointitarkastelut toteutettiin tekojääkentille ja neljälle muulle eri liikuntapaikkatyypille. Selvityksestä kävi ilmi, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon suunniteltu tekojääkenttä parantaa saavutettavuutta etenkin tulevaisuuden väestöennuste huomioiden. Selvityksessä tekojääkenttäverkoston optimaalisimmat sijainnit uusille tekojääkentille sijaitsivat Herttoniemessä, Östersundomissa, Vuosaaressa ja Haagan/Ruskeasuon alueilla. Kulttuu-

28.11.2018

Ärende/25

rin ja vapaa-ajan toimiala on ottanut selvityksen tulokset huomioon ja ryhtynyt edistämään liikuntapaikkojen rakentamisohjelman yhteydessä tekojääkenttää Laajasalo-Herttoniemi alueelle ja Vuosaaren alueelle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteuttaa laajemman koko toimialan palveluverkkoa koskevan selvityksen, Kulttuurin ja vapaa-ajan olosuh-
teiden suunnitteluperiaatteet.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi